

Algemeen	
Onderwerp	Evaluatie AWARE
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Layla Kramer
Eenheid	Beleid en bestuur
E-mail	l.kramer@regiogv.nl
Kenmerk	24003637
Datum	01-03-2024

Voorstel aan het PFHO

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennisnemen van de evaluatie.
Voorstel 2.	Overnemen van de aanbevelingen uit de evaluatie van de interventie AWARE.
Voorstel 3.	Instemmen met het voortzetten van de snelle inzet van begeleiding bij AWARE op basis van de in 2021 gemaakte afspraken. Voortaan zonder aparte productcode in het Digitaal Leef Plein.
Voorstel 4.	Kennisnemen van de overschrijding van het aantal AWARE-trajecten door Veilig Thuis.
Voorstel 5.	Instemmen met een structurele verhoging van het budget voor AWARE-trajecten bij Veilig Thuis van jaarlijks € 30.454,- naar € 94.050,-. De financiële effecten verwerken in de bestuursrapportage 2024.

Voorstel aan het AB

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennisnemen van de evaluatie.
Voorstel 2.	Kennisnemen van de overschrijding van het aantal AWARE-trajecten door Veilig Thuis.
Voorstel 3.	Instemmen met een structurele verhoging van het budget voor AWARE-trajecten bij Veilig Thuis van jaarlijks € 30.454,- naar € 94.050,-. De financiële effecten verwerken in de bestuursrapportage 2024.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
21-03	Directie-overleg	Adviseren	Conform - Advies nazenden naar Fin Werkgroep en PFHO.
02-04	Werkgroep Financiën	Adviseren	Eventuele opmerkingen van de Werkgroep Financiën worden mondeling in het PFHO op 04-04 toegelicht.
04-04	PFHO SD G&O	Besluiten	Vastgesteld
10-04	Algemeen Bestuur	Besluiten	Vastgesteld

Behandeling

Toelichting

Beknopte toelichting
AWARE is een (tijdelijke) interventie bij ernstig bedreigend partnergeweld zoals stalking en bedoeld om (het gevoel van) veiligheid bij slachtoffers te vergroten. AWARE bestaat uit een alarmsysteem waar de politie direct op reageert. Een AWARE-traject bevat eveneens intensieve begeleiding om gedrags- en relationele patronen te doorbreken en structurele oplossingen te vinden. Met gemeenten zijn in 2021 afspraken gemaakt over de wijze waarop de begeleiding tegelijk met het

uitreiken van de knop kan starten. In de berekening van de kosten voor Veilig Thuis is in 2021 uitgegaan van 17 lopende AWARE- trajecten per jaar. Op basis van de cijfers 2022-2023 van VTGV is 45 trajecten per jaar een realistischere inschatting.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
1	Voorstel AWARE Evaluatie
2	Memo AWARE Evaluatie

VOORSTEL AWARE | EVALUATIE

Algemeen	
Onderwerp	Voorstel AWARE Evaluatie
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Layla Kramer
Eenheid	Beleid en Bestuur
E-mail	l.kramer@regiogv.nl
Kenmerk	24003637
Datum	01-03-2024

Voorstel

1. PFHO en AB: Kennisnemen van de evaluatie.
2. PFHO: Overnemen van de aanbevelingen uit de evaluatie van de interventie AWARE.
3. PFHO: Instemmen met het voortzetten van de snelle inzet van begeleiding bij AWARE op basis van de in 2021 gemaakte afspraken. Voortaan zonder aparte productcode in het Digitaal Leef Plein.
4. PFHO & AB: Kennisnemen van de overschrijding van het aantal AWARE-trajecten door Veilig Thuis.
5. AB: Instemmen met een structurele verhoging van het budget voor AWARE-trajecten bij Veilig Thuis van jaarlijks € 30.454,- naar € 94.050,-. De financiële effecten verwerken in de bestuursrapportage 2024.

Kernboodschap

AWARE is een (tijdelijke) interventie bij ernstig bedreigend partnergeweld zoals stalking en bedoeld om (het gevoel van) veiligheid bij slachtoffers te vergroten. AWARE bestaat uit een alarmsysteem waar de politie direct op reageert. Een AWARE-traject bevat eveneens intensieve begeleiding om gedrags- en relationele patronen te doorbreken en structurele oplossingen te vinden. Met gemeenten zijn in 2021 afspraken gemaakt over de wijze waarop de begeleiding tegelijk met het uitreiken van de knop kan starten. In de berekening van de kosten voor Veilig Thuis is in 2021 uitgegaan van 17 lopende AWARE-trajecten per jaar. Op basis van de cijfers 2022-2023 van VTGV is 45 trajecten per jaar een realistischere inschatting.

Een verhoging van het aantal trajecten van 17 naar 45 per jaar betekent een stijging in kosten bij VTGV van jaarlijks € 30.454,- naar € 94.050,-. De wettelijke taken van VTGV worden vanuit de Rijksmiddelen binnen de begroting van het beleidsplan Bescherming en Opvang gefinancierd. Voor de verhoging van €63.596,- is op dit moment geen ruimte binnen de B&O middelen, daarom wordt uitgegaan van een gemeentelijke bijdrage die volgens de gebruikelijke methodiek (naar inwonersaantal) over de gemeenten wordt verdeeld. Op basis van de meicirculaire wordt de maatregelen tabel B&O opnieuw vastgesteld en wordt bekeken of er alsnog (gedeeltelijk) dekking gevonden kan worden binnen de B&O middelen waardoor de gemeentelijke bijdrage lager uit kan vallen. Dit wordt verwerkt in de bestuursrapportage 2024.

Aanleiding

Sinds april 2020 voert Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek (VTGV) de interventie [AWARE](#) als lokale maatwerkvoorziening uit¹. Verwachting hierbij was dat AWARE efficiënt door VTGV kan worden ingezet. De voornaamste reden hiervoor is dat VTGV een goed overzicht heeft over de verschillende interventies die in het kader van het Veiligheidsplan bij een gezin/ huishouden worden ingezet. Zo kunnen zij ervoor zorgdragen dat interventies maximaal op elkaar aansluiten en dat de interventies efficiënt worden ingezet, teneinde de veiligheid te vergroten. Een AWARE-traject bestaat enerzijds uit kosten die gemeenten per inwoner dragen voor de individuele ondersteuningstrajecten begeleiding specialistisch en anderzijds uit kosten die Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek maakt. De kosten voor de AWARE-trajecten bij

¹ [Beleidsplan Bescherming en Opvang 2022-2025](#), Beleidsregel 26: Doorontwikkelen Veilig Thuis.

VTGV zijn opgebouwd uit 1) de materiële kosten voor de AWARE-knop en het – kastje en 2) de coördinatie en begeleiding vanuit VTGV.

De regio stemde in 2021 in met het startpakket voor snelle inzet van begeleiding bij AWARE met na een jaar een evaluatie. Een zogenaamd startpakket is bedoeld om direct hulp te kunnen inzetten voor een korte periode en met een afgesproken inzet en doel zonder al teveel bureaucratie. Bij het opstellen van het startpakket zijn zowel gemeentelijke consultants, betrokken zorgorganisaties als VTGV betrokken.

In de berekening van de kosten is in 2021 uitgegaan van 17 lopende AWARE- trajecten per jaar. Op basis van de cijfers 2017- 2019 leek dit een realistisch aantal. Toentertijd is echter eveneens aangegeven dat het lastig is om op de aantallen te sturen. Op basis van de cijfers 2022-2023 van VTGV is 45 trajecten per jaar een realistischere inschatting.

Doel

In geval van ernstig bedreigende en hoog- risico situaties van geweld in afhankelijkheidsrelaties, hebben alle inwoners voor wie dit noodzakelijk is, toegang tot een AWARE-traject inclusief snelle inzet van begeleiding.

Argumenten

De gemeenten kozen in 2021 voor een startpakket, zodat een snelle start gemaakt kan worden zonder al teveel bureaucratie. De code voor het snelle startpakket wordt door consultants op jaarbasis echter maximaal vier keer toegepast. Dit terwijl het aantal AWARE-trajecten bij Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek van 17 naar 45 is gestegen. Gemeenteconsultanten gebruiken de code voor het snelle startpakket dus nauwelijks. In veel gevallen wordt het AWARE-begeleidingstraject meegenomen in een reeds lopend en bekostigd ondersteuningstraject dat is ingezet voordat er sprake is van AWARE. In die gevallen wordt gebruik gemaakt van de code voor begeleiding specialistisch. Door niet langer met de specifieke productcode te werken, wordt het voor gemeenten mogelijk om op advies van Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek elke geschikte aanbieder die begeleiding specialistisch biedt in te zetten om ondersteuning bij AWARE te bieden.

AWARE is een betrouwbaar alarmsysteem voor slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties die ernstig worden bedreigd. AWARE is in de regio Gooi en Vechtstreek nodig om inwoners te beschermen en herhaling te voorkomen. Het alarmsysteem biedt directe toegang tot de politie met één druk op de knop. Daarnaast krijgen deelnemers intensieve begeleiding om gedrags- en relationele patronen te doorbreken en structurele oplossingen te vinden. Verschillende stalkingszaken met dodelijke afloop hebben landelijk tot een aantal verbeterpunten bij onder andere de politie geleid. Zo zijn er hulpmiddelen ontwikkeld waarmee stalkingszaken op tijd kunnen worden herkend en veiligheidsrisico's beter ingeschat. Hierdoor worden vaker maatregelen zoals AWARE tegen stalking en ernstige dreiging ingezet. AWARE is essentieel om levens te redden en slachtoffers veiligheid te bieden. De behoefte aan meer AWARE-systemen komt voort uit de noodzaak om slachtoffers te beschermen en geweld te stoppen. In de berekening van de kosten is in 2021 uitgegaan van 17 lopende AWARE- trajecten per jaar. Op basis van de cijfers 2017- 2019 leek dit een realistisch aantal. Toentertijd is echter eveneens aangegeven dat het lastig is om te sturen op de aantallen. Omdat er bijvoorbeeld in ernstige stalkingszaken geen andere keus is dan AWARE in te zetten. Dit beoordelen politie en Veilig Thuis gezamenlijk per casus. Op basis van de cijfers 2021-2023 is 45 trajecten per jaar een realistischere inschatting.

Kanttekeningen

Voorstel 1: Instemmen met het voortzetten van de snelle inzet van begeleiding bij AWARE op basis van de in 2021 gemaakte afspraken zonder aparte productcode in het Digitaal Leef Plein.

Risico: De gemeente heeft bij reguliere aanvragen zes weken de tijd om te beslissen op een aanvraag voor begeleiding. In geval van AWARE is tijdige inzet van begeleiding van groot belang omdat cliënten die ernstig bedreigd worden te maken hebben met grote gevoelens van angst en paniek waardoor zij risico's niet goed kunnen inschatten en daardoor zichzelf niet goed kunnen beschermen. De gemeenten kozen in 2021 voor een startpakket, zodat een snelle start gemaakt kan worden zonder al teveel

bureaucratie. Wanneer niet binnen twee werkdagen ondersteuning kan worden ingezet, heeft dit een negatieve invloed op de effectiviteit van het AWARE-traject.

Beheersmaatregelen:

- Consulenten worden regelmatig opnieuw geïnformeerd over het bestaan van de gemaakte werkafspraken rond AWARE.
- De begeleiding start binnen twee werkdagen ná aanmelding door Veilig Thuis bij één van de aanbieders begeleiding specialistisch uit het contract Maatschappelijke Ondersteuning. Veilig Thuis meldt zowel bij de gemeente dat de zorg gestart is, als dat zij zorg laten inzetten door één van de gecontracteerde aanbieders die begeleiding specialistisch bieden. Het doel is vanuit Veilig Thuis een goed onderbouwd advies voor de benodigde vervolghulp te geven. Gebaseerd op een analyse van de situatie en risicofactoren. Veilig Thuis bepaalt samen met de politie de noodzaak van het AWARE- traject en maakt een veiligheidsplan met daarin doelen voor de begeleiding. Veilig Thuis maakt ook een inschatting van de veiligheid voor de betrokken zorgaanbieder. De toekenning wordt op advies van Veilig Thuis met terugwerkende kracht door de gemeente gedaan.

Voorstel 2: Kennismaken van de verhoging van het aantal AWARE-trajecten bij Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek van 17 naar 45 per jaar.

Risico: Sturen op aantallen blijft door de bij Voorstel 2 genoemde argumenten ook in de toekomst lastig.

Beheersmaatregelen:

- Veilig Thuis en Politie beoordelen gezamenlijk per casus de noodzaak van de inzet van AWARE. Zij zijn betrouwbare ketenpartners.

Financiën

Een AWARE-traject bestaat enerzijds uit kosten die gemeenten per inwoner dragen voor de individuele ondersteuningstrajecten begeleiding specialistisch en anderzijds uit kosten die Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek maakt. De kosten voor de AWARE-trajecten bij VTGV zijn in totaal circa € 2.100,- per cliënt per jaar. Dit is opgebouwd uit:

- 1) de materiële kosten voor de AWARE-knop en het – kastje en
- 2) de coördinatie en begeleiding vanuit VTGV die € 1400,- per cliënt per jaar kost.

Een verhoging van het aantal trajecten van 17 naar 45 per jaar betekent een stijging in kosten bij VTGV van jaarlijks € 30.454,- naar € 94.050,-.² De oorspronkelijke € 30.454 wordt gefinancierd vanuit de Rijksmiddelen binnen de begroting Bescherming en Opvang. Voor de verhoging van € 63.596,- is op dit moment geen ruimte binnen de B&O middelen, daarom wordt uitgegaan van een gemeentelijke bijdrage die volgens de gebruikelijke methodiek (naar inwonersaantal) over de gemeenten wordt verdeeld.

Op basis van de meicirculaire wordt de maatregelen tabel B&O opnieuw vastgesteld en wordt bekeken of er alsnog (gedeeltelijk) dekking gevonden kan worden binnen de B&O middelen waardoor de gemeentelijke bijdrage lager uit kan vallen. Dit wordt verwerkt in de bestuursrapportage 2024.

Uitvoering

Een logische aanname is dat de kosten die gemeenten per inwoner dragen voor de individuele ondersteuningstrajecten begeleiding specialistisch meestijgen met het aantal AWARE-trajecten bij VTGV. Doordat de code voor het snelle startpakket niet bij elk traject door gemeenteconsulenten is toegepast, kan deze stijging echter niet uit de beschikbare data van de periode 2020 tot en met 2023 worden opgesteld. Daarbij komt dat het AWARE-begeleidingstraject in veel gevallen wordt meegenomen in een

² De wettelijke taken van VTGV worden vanuit de Rijksmiddelen binnen de begroting van het beleidsplan Bescherming en Opvang gefinancierd. AWARE behoort niet tot de wettelijke taken van VTGV. Daarom kan AWARE niet worden gefinancierd uit de Rijksmiddelen binnen de begroting Bescherming en Opvang. Aanvullende VTGV-taken worden vanuit de gemeentelijke bijdrage gefinancierd. Een verhoging van het aantal AWARE-trajecten door VTGV betekent daarom een verhoging van de gemeentelijke bijdrage binnen de begroting Bescherming en Opvang.

reeds lopend en bekostigd ondersteuningstraject dat is ingezet voordat er sprake is van AWARE. In die gevallen wordt gebruik gemaakt van de code voor begeleiding specialistisch.

In het geval van AWARE wijst VTGV de meest geschikte zorgaanbieder aan. Gemeenten regelen dit vervolgens met terugwerkende kracht in het systeem in. De eigen bijdrage die normaliter bij WMO-beschikkingen van toepassing is, geldt niet voor AWARE. Deze werkwijze wordt structureel door de afdeling Inkoop & Contractbeheer van Regio Gooi en Vechtstreek bij gemeenteconsulenten onder de aandacht gebracht.

Bijlage(n)**Bijlage 1 Memo Evaluatie AWARE**

MEMO AWARE | EVALUATIE

Algemeen	
Onderwerp	Memo AWARE Evaluatie
Aan	PFHO G&O
Van	Layla Kramer
Eenheid	Beleid en Bestuur
E-mail	l.kramer@regiogv.nl

INLEIDING

AWARE is een (tijdelijke) interventie bij ernstig bedreigend partnergeweld zoals stalking en bedoeld om (het gevoel van) veiligheid bij slachtoffers te vergroten. AWARE bestaat uit een alarmsysteem waar de politie direct op reageert. Een AWARE-traject is inclusief intensieve begeleiding om gedrags- en relationele patronen te doorbreken en structurele oplossingen te vinden. Sinds april 2020 voert Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek (VTGV) de interventie [AWARE](#) als lokale maatwerkvoorziening uit³. Verwachting hierbij was dat AWARE efficiënt door VTGV kan worden ingezet. De voornaamste reden hiervoor is dat VTGV een goed overzicht heeft over de verschillende interventies die in het kader van het Veiligheidsplan bij een gezin/ huishouden worden ingezet. Zo kunnen zij ervoor zorgdragen dat interventies maximaal op elkaar aansluiten en dat de interventies efficiënt worden ingezet, teneinde de veiligheid te vergroten.

Met gemeenten zijn in 2021 afspraken gemaakt over de wijze waarop de begeleiding tegelijk met het uitreiken van de knop kan starten. Dit is in de vorm van een snel startpakket. Het snelle startpakket is bedoeld om direct hulp voor een korte periode, met een afgesproken inzet en doel zonder al teveel bureaucratie in te zetten. Bij het opstellen van het startpakket zijn zowel gemeentelijke consultants, zorgorganisaties als Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek betrokken. De regio stemde in 2021 in met het startpakket voor snelle inzet van begeleiding bij AWARE met na een jaar een evaluatie. Dit memo bevat de evaluatie van de periode 2021-2023.

WERKPROCES AWARE

Een AWARE-traject bestaat uit het aansluiten van de cliënt op de AWARE- noodknop, het testen van de hardware en instructie bij het gebruik van de noodknop. Dit voert Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek sinds 1 april 2020 uit. Naast de noodknop is er begeleiding nodig om (het gevoel van) veiligheid van de cliënt te vergroten, een veiligheidsplan te maken en uit te voeren en de weerbaarheid van cliënt te vergroten. Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek bepaalt de noodzaak van het AWARE- traject en maakt een veiligheidsplan met daarin doelen voor de begeleiding.

Het is van belang dat begeleiding direct start zodat de cliënt effectief tegen onveilige situaties beschermd is. De begeleiding start daarom binnen twee werkdagen na aanmelding door VTGV bij één van de aanbieders begeleiding specialistisch die door VTGV is aangewezen. De toekenning wordt op advies van VTGV met terugwerkende kracht door de gemeente gedaan. Na een melding van VTGV geeft de gemeenteconsulent een toewijzing af voor maximaal zes uur per week, voor een periode van zes weken. Binnen deze zes weken wordt door de consulent beoordeeld welke zorg het meest passend bij de situatie is. Maximaal twee weken vóór het aflopen van het begeleidingstraject levert de aanbieder bij de consulent een goed onderbouwd advies over de noodzakelijke inzet van begeleiding aan. Ook volgt er een beoordeling over het vervolg na deze zes weken. De begeleiding wordt op het moment van de evaluatie door drie begeleidingsorganisaties uitgevoerd: Versa Welzijn, Paarse Pelikaan en Kwintes. Elke organisatie heeft zijn eigen expertise.

EVALUATIE

Voor de evaluatie zijn semi-gestructureerde interviews afgenomen. De geïnterviewden zijn werkzaam bij Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek, politie, Versa Welzijn, Stichting Paarse Pelikaan en Stichting

³ Beleidsregel 26: Doorontwikkelen Veilig Thuis.

Kwintes. Om consultants te kunnen interviewen, zijn gemeenten benaderd. Dit heeft in overleg echter geen opvolging gekregen, omdat de code voor het snelle startpakket op jaarbasis maximaal vier keer is gebruikt. Tijdens de interviews met professionals is expliciet aandacht voor de bevindingen van de professionals aangaande cliëntbeleving geweest. De evaluatie is in vier categorieën onderverdeeld: (uren)inzet, samenwerking, cliëntbeleving en knelpunten. Hieronder zijn in het kort de bevindingen uiteengezet:

INZET

Met een startpakket kan de zorgaanbieder meteen starten met een duidelijk omschreven aantal uren en met als doel een goed onderbouwd advies te geven voor de benodigde vervolghulp gebaseerd op een analyse van de situatie en risico- factoren. In de praktijk blijkt dat de code voor het startpakket in Digitaal LeefPlein (DLP) maximaal vier keer op jaarbasis wordt gebruikt. Dit terwijl VTGV meer dan veertig AWARE-kastjes per jaar uitgeeft. Onderstaande tabellen illustreren dit.

TABEL 2. AWARE-TRAJECTEN CIJFERS DLP

<u>Zorgaanbieder</u>	<u>Aantal toewijzingen</u>
Stichting Versa Welzijn	
Stichting Kwintes	
Stichting De Paarse Pelikaan	3
Total	3
[Year] is 2021	
[Voorziening] is Aware	

<u>Zorgaanbieder</u>	<u>Aantal toewijzingen</u>
Stichting Versa Welzijn	
Stichting Kwintes	1
Stichting De Paarse Pelikaan	2
Total	3
[Year] is 2022	
[Voorziening] is Aware	

<u>Zorgaanbieder</u>	<u>Aantal toewijzingen</u>
Stichting Versa Welzijn	
Stichting Kwintes	
Stichting De Paarse Pelikaan	2
Total	2
[Year] is 2023	
[Voorziening] is Aware	

TABEL 3. AWARE-TRAJECTEN CIJFERS VT

Jaar	AWARE-trajecten (gestart en lopend)
2021	41
2022	59
2023	43 (t/m november)

Een verklaring voor bovenstaande is dat het AWARE-begeleidingstraject in veel gevallen wordt meegenomen in een reeds lopend en bekostigd ondersteuningstraject. In die situaties is ondersteuning dus al ingezet voordat er sprake is van AWARE. En wordt gebruik gemaakt van de code voor begeleiding specialistisch in plaats van de code voor het snelle startpakket AWARE. Doordat de code voor het snelle startpakket in DLP niet bij elk door VTGV ingezet traject door gemeenteconsultanten is toegepast, kan de stijging in trajecten bij VTGV echter niet uit de beschikbare data van de periode 2020 tot en met 2023 worden opgemaakt.

In de berekening van de kosten voor Veilig Thuis is in 2021 uitgegaan van 17 lopende AWARE- trajecten per jaar. Op basis van de cijfers 2017- 2019 leek dit een realistisch aantal. Toentertijd is echter eveneens aangegeven dat het lastig is om te sturen op de aantallen. Omdat er bijvoorbeeld in ernstige stalkingzaken geen andere keus is dan AWARE in te zetten. Dit beoordelen politie en Veilig Thuis gezamenlijk per casus. De geïnterviewden geven aan dat 17 AWARE-trajecten op jaarbasis erg weinig is. Zeker gezien het feit dat soms alle leden in een gezin een alarmsysteem nodig hebben. Op basis van de cijfers 2022-2023 van VTGV is 45 trajecten per jaar een realistischere inschatting.

URENINZET

Het aantal uren van het snelle startpakket betreft een maximaal aantal in te zetten uren van 6 uur per week gedurende maximaal zes weken waarbij afgerekend wordt op basis van werkelijk gemaakte uren. Het aantal daadwerkelijk benodigde uren verschilt volgens de geïnterviewden per cliënt en is afhankelijk van de mate van dreiging van de ex-partner, het aantal betrokken partijen en of er kinderen betrokken zijn. Geïnterviewden geven afzonderlijk van elkaar aan dat het afhankelijk is van de hulpvraag en zwaarte van casus is of zes uur genoeg is.

SAMENWERKING

Over het algemeen wordt de samenwerking in de keten als positief ervaren. Kanttekening daarbij is dat het casusafhankelijk is hoe verschillende partijen handelen wanneer het alarmsysteem daadwerkelijk wordt gebruikt. Als voorbeeld werden onder andere situaties genoemd wanneer blijkt dat het alarm per ongeluk is ingedrukt of vanwege een technisch mankement uit zichzelf is afgegaan.

CLIËNTPERSPECTIEF

De geïnterviewde zorgaanbieders geven aan dat hun cliënten AWARE als steunend ervaren. Inwoners zijn zich ervan bewust dat AWARE geen 'magisch schild' is. Het vergroot echter wel hun veiligheidsgevoelens. Daardoor durven cliënten weer de straat op en gaan ze niet langer plaatsen en situaties uit de weg die ze vóór de inzet van AWARE vermeden. Kanttekening hierbij is echter wel dat AWARE de gebruiker ervan er continu mee confronteert dat hij of zij permanent onveilig is. Ook geeft een gebruiker van AWARE een gedeelte van zijn of haar privacy op. Er wordt immers op elk moment geregistreerd waar de inwoner zich bevindt. Daardoor kan bij sommige gebruikers een vorm van weerstand tegen het alarmsysteem ontstaan en gebruiken zij het systeem op een andere manier dan het is bedoeld. Dit heeft een negatief effect op de werkzame elementen van AWARE.

KNELPUNTEN

De knelpunten die uit de evaluatie naar voren zijn gekomen, zijn onder te verdelen in praktische knelpunten en knelpunten in het proces. Het alarmsysteem zelf heeft praktische knelpunten. AWARE moet worden opgeladen, meegenomen en niet zichtbaar worden gedragen. Dit terwijl het een vrij groot en volgens betrokkenen niet handzaam apparaat is. VTGV is doorlopend in gesprek met X-mark om de praktische en technische knelpunten te verminderen. Knelpunten in het proces hangen volgens de geïnterviewden in alle gevallen samen met het handelen van actoren. De positieve effecten vallen of staan volgens betrokkenen met de actoren in de keten, waaronder de gebruiker van de knop.

Niet elke cliënt gebruikt het alarmsysteem daadwerkelijk wanneer er gevaar dreigt. Sommige inwoners gebruiken de knop bijvoorbeeld niet uit angst om politie tot last te zijn. Om dit te ondervangen, is er altijd contact tussen politie en VTGV wanneer blijkt dat cliënten het alarmsysteem in geval van nood niet gebruiken. Daartegenover staat dat sommige cliënten het alarmsysteem alleen bij zich dragen in situaties die zijzelf als risicosituatie zien. Dit is niet altijd een realistische inschatting van gevaar. Ook zijn sommige cliënten zo bang voor de pleger dat ze diegene niets durven te weigeren en daardoor toch in contact blijven. Dit is een contra-indicatie voor het gebruik van AWARE. Wanneer een cliënt blijvend contact met de dreigende pleger opneemt, leidt dit uiteindelijk tot beëindiging van het AWARE-traject.

Voor genoemde situaties onderschrijven waarom het van groot belang is dat een AWARE-traject inclusief intensieve begeleiding is om gedrags- en relationele patronen te doorbreken en structurele oplossingen te vinden. Niet elk van de drie aanbieders die op dit moment ondersteuning bij AWARE biedt, heeft echter

voldoende capaciteit om binnen twee werkdagen de hulpverlening op te starten.

CONCLUSIE

Op basis van de bevindingen zijn vier aanbevelingen geformuleerd:

AANBEVELING 1

Zet de snelle inzet van begeleiding bij AWARE op basis van de in 2021 gemaakte afspraken voort zonder aparte productcode in het Digitaal Leef Plein. Door niet langer met de specifieke productcode te werken, wordt het voor gemeenten mogelijk om op advies van Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek elke geschikte aanbieder die begeleiding specialistisch biedt in te zetten om ondersteuning bij AWARE te bieden. Blijf in deze situatie wel afrekenen op daadwerkelijk door aanbieders gemaakte inzet.

AANBEVELING 2

Verhoog het aantal AWARE-trajecten bij Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek van 17 naar 45 per jaar. Verschillende stalkingszaken met dodelijke afloop hebben landelijk tot een aantal verbeterpunten bij onder andere de politie geleid. Zo zijn er hulpmiddelen ontwikkeld waarmee stalkingszaken op tijd kunnen worden herkend en veiligheidsrisico's beter ingeschat. Hierdoor worden vaker maatregelen zoals AWARE tegen stalking en ernstige dreiging ingezet.

AANBEVELING 3

Organiseer ten minste eenmaal per jaar een bijeenkomst met alle relevante ketenpartners. Doe dit op managementniveau om de samenwerking te evalueren. Eventueel kunnen hierop aanvullend bijeenkomsten worden georganiseerd waar uitvoerders van hulpverlening casuïstiek bespreken.

AANBEVELING 4

Ontwikkel een evaluatiemethode waarin het cliëntperspectief een vast onderdeel van is. Dit kan in het traject worden opgenomen door de in samenspraak met cliënt gestelde ontwikkeldoelen aan het begin en einde van het traject en het traject te evalueren.